

## بررسی میزان آگاهی از بیماری‌های پریدونتال در دانشجویان دوره بالینی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶: یک گزارش کوتاه

آرزو خبازیان<sup>۱</sup>، علی توکلی<sup>۲</sup>، مائده دهقانی<sup>۲</sup>، سمانه سلطانی<sup>۲</sup>

دریافت مقاله: ۹۷/۳/۲۹ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۷/۴/۲۰ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۷/۸/۲۰ پذیرش مقاله: ۹۷/۸/۲۱

### چکیده

**زمینه و هدف:** برخی عوامل زمینه‌ساز بروز بیماری‌های پریدونتال با افزایش سطح آگاهی، قابل پیش‌گیری است. لذا این مطالعه با هدف تعیین میزان آگاهی دانشجویان پزشکی دوره بالینی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در مورد بیماری‌های پریدونتال در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ انجام شد.

**مواد و روش‌ها:** در این مطالعه توصیفی، آگاهی ۲۱۰ دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد که به‌طور تصادفی انتخاب شدند، با استفاده از پرسش‌نامه بررسی شد. داده‌ها توسط آزمون‌های آماری t مستقل، آنالیز واریانس یک-طرفه، آزمون تعقیبی Tukey و ضریب هم‌بستگی Pearson تجزیه و تحلیل شدند.

**یافته‌ها:** میانگین و انحراف معیار نمره آگاهی شرکت‌کنندگان  $9/25 \pm 3/62$  بود. بین میانگین نمره آگاهی با سن، ترم تحصیلی و معدل افراد اختلاف آماری معنی‌داری وجود داشت ( $p=0/001$ )، اما با جنسیت افراد ارتباط معنی‌داری مشاهده نشد ( $p=0/715$ ).

**نتیجه‌گیری:** با توجه به نتایج، آگاهی افراد با افزایش ترم تحصیلی افزایش می‌یابد. جهت ارتقاء سطح آگاهی دانشجویان، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در این رابطه مفید به نظر می‌رسد.

**واژه‌های کلیدی:** آگاهی، بیماری‌های پریدونتال، دانشجویان پزشکی، یزد

- ۱- استادیار گروه آموزشی پریدانتیکس، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی، یزد، ایران
- ۲- استادیار گروه آموزشی پاتولوژی دهان و فک و صورت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی، یزد، ایران
- ۳- دندانپزشک عمومی، یزد، ایران
- ۴- (نویسنده مسئول) دستیار تخصصی پریدانتیکس، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان، اصفهان، ایران  
تلفن: ۰۳۱-۳۶۶۹۹۱۱۰، دورنگار: ۰۳۵-۳۶۲۵۰۳۳۴، پست الکترونیکی: soltansamaneh70@gmail.com

## مقدمه

بیماری پریودنتال، بیماری چند عاملی مزمن و شایع که بر کیفیت زندگی افراد در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و روانی تأثیر می‌گذارد و در صورت عدم درمان به موقع و مناسب می‌تواند موجب از دست رفتن دندان‌ها شود [۱].

پلاک باکتریال عامل اصلی بیماری‌های پریودنتال محسوب می‌شود، اما برخی بیماری‌های سیستمیک می‌توانند زمینه ساز تخریب بیشتر بافت‌های پریودنتال باشند. همچنین اثر بیماری‌های پریودنتال بر مشکلات عروق کرونر، دیابت، زایمان زودرس و وزن کم نوزاد هنگام تولد و بیماری‌های تنفسی اثبات شده است [۲]. با توجه به این که پزشکان در اکثر موارد اولین گروه مواجهه شونده با بیماران بوده، می‌توانند نقش مهمی در راهنمایی و هدایت بیماران در مورد بیماری‌های دهان و دندان داشته باشند. این مسئله به خصوص در طبقات اجتماعی پایین‌تر، با دسترسی کمتر به دندان‌پزشک، خود را بیشتر نشان می‌دهد [۳]. اما مطالعات نشان می‌دهند که سطح آگاهی از وضعیت پریودنتال در میان ارائه دهندگان خدمات بهداشتی، غیر از دندان‌پزشکان، کم است [۴]. شاید علت آن را بتوان به ارتباطات محدود بین دندان‌پزشکان و سایر حرفه‌های مرتبط با سلامت، مربوط دانست [۵].

غربال‌گری و ارجاع زودهنگام توسط متخصصان مراقبت‌های بهداشتی، می‌تواند با ترغیب بیماران به پیگیری مراقبت‌های دهان و دندان در وضعیت سلامت عمومی و سلامت حفره دهان آن‌ها سودمند باشد. بنابراین لازم است درباره اهمیت بهداشت دهان و دندان به عنوان

بخشی از سلامت عمومی به پزشکان آموزش داده شود

[۶].

در این رابطه Gur و همکارش در سال ۲۰۱۱، آگاهی پزشکان به ارتباط دو سویه بیماری‌های پریودنتال و سیستمیک را مورد مطالعه قرار دادند که تنها درصد کمی از پزشکان از این ارتباط آگاه بودند [۷]. همچنین Asady در مطالعه‌ای سطح آگاهی پزشکان از تأثیرات متقابل بیماری‌های پریودنتال بر سلامت عمومی بدن را، خوب ارزیابی کرد [۸]. اما مطالعه دیگری در میان دانشجویان پزشکی همدان نشان داد که اطلاعات بیش از نیمی از دانشجویان در زمینه سلامت دهان کافی نمی‌باشد [۹].

با توجه به تأثیرگذاری بیش‌تر آموزش بر جوانان و دسترسی آسان‌تر به دانشجویان می‌توان از پتانسیل این قشر، برای افزایش آگاهی عمومی استفاده کرد، چرا که آگاهی و نگرش صحیح دانشجویان در زمینه بیماری‌های حفره دهان به‌طور غیر مستقیم تأثیر مثبتی بر بهداشت و سلامت جامعه دارد [۱۰]. به علت هم راستا نبودن مطالعات اندک قبلی در رابطه با میزان آگاهی دانشجویان پزشکی و پزشکان عمومی از بیماری‌های پریودنتال و با توجه به اهمیت تشخیص، درمان زود هنگام، ارجاع مناسب و به موقع بیماران و امکان ارائه آموزش ساختارمند در محیط آموزشی برای دانشجویان، مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان آگاهی از بیماری‌های پریودنتال در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ انجام شد.

## مواد و روش‌ها

مطالعه توصیفی حاضر در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد انجام گرفت. برای ورود به مطالعه از دانشجویان دوره بالینی پزشکی دانشگاه (تحصیل کننده ترم ۸ الی ترم ۱۴) استفاده شد. هم‌چنین معیار خروج از مطالعه عدم تمایل به شرکت در مطالعه و عدم تکمیل کامل پرسش‌نامه در نظر گرفته شد. با در نظر گرفتن سطح اطمینان ۹۵ درصد و با توجه به نتایج مطالعه مقدماتی  $S=3$  (انحراف معیار نمره گذاری) و خطای برآورد  $d=0/5$  حجم نمونه ۲۱۰ نفر برای مطالعه انتخاب گردید. انتخاب دانشجویان به گونه‌ای بود که در هر ترم تحصیلی ۳۰ نفر انتخاب شدند. پس از دریافت لیست دانشجویان واجد شرایط از امور دانشجویی ۲۱۰ نفر (در هر ترم ۳۰ نفر) با کمک جدول اعداد تصادفی از میان دانشجویان با کمک شماره دانشجویی آن‌ها انتخاب شدند تا به پرسش‌نامه ای که با توجه به مطالعه Pralhad و Thomas در سال ۲۰۱۱ [۴]، تهیه گردیده بود، پاسخ دهند. پرسش‌نامه‌ها با مراجعه پژوهش‌گر به بیمارستان شهید صدوقی یزد به دانشجویان داده شد و از آن‌ها خواسته شد که پس از تکمیل پرسش‌نامه در وقت آزاد خود در همان روز آن را تحویل دهند. شرکت در مطالعه اختیاری و با رضایت‌مندی آگاهانه بوده است. هم‌چنین در خصوص محرمانه بودن اطلاعات و جنبه‌های اخلاقی آن به دانشجویان اطمینان خاطر داده شد. به منظور گردآوری داده‌ها در این پژوهش از پرسش‌نامه‌های بی‌نام استفاده گردید. علاوه بر این، این مطالعه دارای کد اخلاق از

دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد (به شماره ۱۳۹۵، ۲۵۰) می باشد.

پرسش‌نامه مورد استفاده در این مطالعه شامل دو بخش بوده؛ بخش اول، اطلاعات دموگرافیک افراد مورد بررسی (سن، جنس، ترم تحصیلی و معدل کل) و بخش دوم حاوی سؤالات آگاهی که خود شامل ۴ حیطه است: درک درستی از تعاریف (سؤالات ۱-۳)، آگاهی در مورد علت‌ها و عوامل مرتبط با بیماری پریدونتال (سؤالات ۴-۱۱ با ۲ زیر سؤال)، دسترسی به درمان، مفاهیم مربوط به آن‌ها (سؤالات ۱۲-۱۵)، و آگاهی در مورد تکنیک‌های مختلف درمانی مورد استفاده (سؤالات ۱۶-۲۴). روایی و محتویات سؤالات پرسش‌نامه مورد نظر با مشاوره با چند تن از متخصصان مختلف دانشکده دندان‌پزشکی بررسی شد و تغییرات در سؤالاتی که نیاز به اصلاح داشتند اعمال گردید. جهت بررسی پایایی آن ابتدا پرسش‌نامه در اختیار ۱۵ نفر از دانشجویان پزشکی به صورت آزمایشی قرار گرفته و آلفا کرونباخ آن محاسبه شد و با داشتن سطح معیار ۰/۷۸، پرسش‌نامه در اختیار جامعه هدف قرار گرفت.

سپس داده‌های مربوط به سؤالات اصلی پرسش‌نامه، کددهی و میزان آگاهی در هر سؤال از صفر تا دو، نمره گذاری شد. هر سؤال سه گزینه پاسخ داشت که به "جواب اشتباه" (نمره ۰)، "نمی‌دانم" (نمره ۰/۲)، و "جواب صحیح" (نمره ۱) تعلق گرفت. حداقل نمره ۰ و حداکثر آن ۲۴ می‌باشد که بالاتر بودن نمره نشان دهنده افزایش آگاهی دانشجو می‌باشد. نمره ۸-۰ نشان دهنده آگاهی

ضعیف، ۸/۲-۱۲ آگاهی متوسط و ۱۲/۲-۲۴ آگاهی خوب بود [۴]. داده‌های حاصل از پرسش‌نامه جمع‌آوری و سپس با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۷ و آزمون آماری t مستقل، آنالیز واریانس یک‌طرفه، آزمون تعقیبی Tukey HSD و ضریب همبستگی Pearson تجزیه و تحلیل شد. سطح معنی‌داری در این مطالعه ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

## نتایج

در میان ۲۱۰ دانشجویی که پرسش‌نامه را تکمیل نمودند، ۱۱۹ نفر (۵۲ درصد) زن و ۹۱ نفر (۴۷ درصد) مرد بودند. دامنه سنی افراد ۲۲-۲۹ سال با میانگین سنی  $24/44 \pm 1/68$  و میانگین معدل  $14/96 \pm 1/11$  بود. میانگین نمره آگاهی آنان از بیماری‌های پریدنتال  $9/25 \pm 3/62$  با دامنه تغییرات ۱/۲ تا ۱۹/۸۰ بود.

در جدول ۱ فراوانی نسبی پاسخ دانشجویان مورد بررسی در خصوص آگاهی از بیماری‌های پریدنتال به هر یک از سؤالات اصلی پرسش‌نامه آورده شده است. به منظور بررسی رابطه آگاهی افراد مورد بررسی با جنسیت آنان از آزمون t مستقل استفاده شد. میانگین نمره آگاهی مردان مورد مطالعه ( $9/33 \pm 3/40$ ) نسبت به میانگین زنان

مورد مطالعه ( $9/14 \pm 3/91$ ) بیشتر بود، ولی از نظر آماری تفاوت بین دو جنس معنی دار نبود ( $p = 0/715$ ). نتایج آنالیز واریانس یک‌طرفه نشان داد تفاوت آماری معنی‌داری بین میانگین نمره آگاهی دانشجویان در مورد بیماری‌های پریدنتال در ترم‌های مختلف تحصیلی وجود دارد و با بالارفتن ترم تحصیلی آگاهی افراد بیشتر شده بود ( $p = 0/0001$ ).

میانگین نمره آگاهی دانشجویان از ۷/۳۸ در ترم ۸ به ۱۱/۸۸ در ترم ۱۴ رسیده بود. در بررسی مقایسه‌ای دو به دو میانگین نمره آگاهی افراد با ترم‌های تحصیلی متفاوت با آزمون آماری Tukey HSD مشاهده شد، اختلاف آماری معنی‌داری بین میانگین نمره آگاهی دانشجویان ترم‌های ۷، ۸ و ۹ با ترم ۱۴ وجود دارد ( $P < 0/05$ ).

به منظور بررسی رابطه آگاهی افراد مورد بررسی با سن، معدل و ترم تحصیلی آنان از آزمون ضریب همبستگی Pearson استفاده شد. بر این اساس میانگین نمره آگاهی افراد با سن، معدل و ترم تحصیلی رابطه مستقیم و معنی‌داری داشت. با بالا رفتن سن، معدل و ترم تحصیلی میانگین نمره آگاهی افراد افزایش یافت ( $P > 0/05$ ).

جدول ۱- فراوانی نسبی پاسخ دانشجویان دوره بالینی پزشکی شهید صدوقی یزد در خصوص آگاهی از بیماری‌های پریودنتال در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶ (n=۲۱۰)

| حیطه                            | سؤالات                                                                                         | پاسخ                   |                          |                      |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------------|----------------------|
|                                 |                                                                                                | اشتباه<br>(درصد) تعداد | نمی‌دانم<br>(درصد) تعداد | درست<br>(درصد) تعداد |
| تعاریف                          | آیا پیوره مثل التهاب لثه (Gingivitis) می‌باشد؟                                                 | ۲۴ (۱۱/۴)              | ۶۵ (۳۱)                  | ۱۲۱ (۵۷/۶)           |
|                                 | آیا بیماری‌های پریودنتال قابل پیش‌گیری هستند؟                                                  | ۲۳ (۱۱)                | ۱۴۰ (۶۶/۷)               | ۴۷ (۲۲/۴)            |
|                                 | Halitosis یا بوی بد دهان چیست؟                                                                 | ۲۲ (۱۰/۵)              | ۳۹ (۱۸/۶)                | ۱۴۹ (۷۱)             |
|                                 | بیماری پریودنتال در اثر کدام موارد ایجاد می‌شود؟                                               | ۱۳ (۶/۲)               | ۱۷۲ (۸۱/۹)               | ۲۵ (۱۱/۹)            |
|                                 | آیا ژنتیک در بیماری‌های پریودنتال نقشی دارد؟                                                   | ۳۱ (۱۴/۸)              | ۱۲۸ (۶۱)                 | ۵۱ (۲۴/۳)            |
|                                 | آیا بیماری دیابت ریسک فاکتور بیماری پریودنتال می‌باشد؟                                         | ۲۴ (۱۱/۴)              | ۵۴ (۲۵/۷)                | ۱۳۲ (۶۲/۹)           |
|                                 | آیا بیماری پریودنتال می‌تواند باعث تولد زودرس نوزاد با وزن کم شود؟                             | ۲۶ (۱۲/۴)              | ۱۲۴ (۵۹)                 | ۶۰ (۲۸/۶)            |
|                                 | آیا کشیدن سیگار بر روی ترمیم بافت‌های پریودنتال مؤثر است؟                                      | ۱۳ (۶/۲)               | ۳۴ (۱۶/۲)                | ۱۶۳ (۷۷/۶)           |
|                                 | آیا درباره‌ی تورم لثه که گاهی اوقات در طول بارداری اتفاق می‌افتد، آگاهی دارید؟                 | ۱۸۷ (۸۹)               | ۲۱ (۱۰)                  | ۲ (۱)                |
|                                 | به نظر شما افزایش حجم لثه به کدام دلیل ایجاد می‌شود؟                                           | ۲۴ (۱۱/۴)              | ۱۴۲ (۶۷/۶)               | ۴۴ (۲۱)              |
| علت‌ها و عوامل مرتبط            | آیا حساس شدن دندان‌ها، حساسیت نسبت به سرما گرما و شیرینی می‌باشد؟                              | ۳۴ (۱۶/۲)              | ۱۳۲ (۶۲/۹)               | ۴۴ (۲۱)              |
|                                 | آیا هنگامی که خون‌ریزی از لثه وجود دارد نیاز به ویزیت دندان پزشکی می‌باشد؟                     | ۱۱ (۵/۲)               | ۲۹ (۱۳/۸)                | ۱۷۰ (۸۱)             |
|                                 | افزایش حجم لثه توسط کدام موارد درمان می‌شود؟                                                   | ۱۶۲ (۷۷/۱)             | ۳۷ (۱۷/۶)                | ۱۱ (۵/۲)             |
|                                 | آیا جرم‌گیری باعث برداشته شدن مینای دندان‌ها می‌شود؟                                           | ۱۶۸ (۸۰)               | ۳۲ (۱۵/۲)                | ۱۰ (۴/۸)             |
|                                 | یک فرد هرچند وقت یک بار باید توسط دندان‌پزشک ویزیت شود؟                                        | ۲۴ (۱۱/۴)              | ۱۷۵ (۸۳/۳)               | ۱۱ (۵/۲)             |
|                                 | آیا لبخند یا نمایش زیاد لثه (Gummy smile) قابل درمان است؟                                      | ۱۵ (۷/۱)               | ۱۶۵ (۷۸/۶)               | ۳۰ (۱۴/۳)            |
|                                 | به نظر شما رنگ لثه تیره یا قهوه‌ای قابل درمان است؟                                             | ۲۳ (۱۱)                | ۱۵۶ (۷۴/۳)               | ۳۱ (۱۴/۸)            |
|                                 | آیا شما می‌دانید که استخوان آلوئولار می‌تواند توسط استخوان مصنوعی بازسازی شود؟                 | ۶ (۲/۹)                | ۱۸۸ (۸۹/۵)               | ۱۶ (۷/۶)             |
|                                 | آیا شما در ارتباط با استفاده از داروهای حامل موضعی برای درمان‌های پریودنتال آگاهی دارید؟       | ۱۲۰ (۵۷/۱)             | ۶۹ (۳۲/۹)                | ۲۱ (۱۰)              |
|                                 | آیا شما درباره استفاده از LASER در درمان بیماری‌های پریودنتال آگاهی دارید؟                     | ۲۸ (۱۳/۳)              | ۱۶۲ (۷۷/۱)               | ۲۰ (۹/۵)             |
| دسترسی به درمان و مفاهیم مربوطه | آیا تحلیل لثه قابل درمان است؟                                                                  | ۵۳ (۲۵/۲)              | ۱۲۴ (۵۹)                 | ۳۳ (۱۵/۷)            |
|                                 | آیا درباره Alloderm که به طور رایجی در درمان بیماری‌های پریودنتال استفاده می‌شود، آگاهی دارید؟ | ۵۲ (۲۴/۸)              | ۱۲۵ (۵۹/۵)               | ۳۳ (۱۵/۷)            |
|                                 | آیا بافت‌های پریودنتال از دست رفته می‌تواند توسط Platelet-rich plasma -PRP جایگزین شود؟        | ۳۵ (۱۶/۷)              | ۱۳۴ (۶۳/۸)               | ۴۱ (۱۹/۵)            |
|                                 | ایمپلنت‌های دندان‌ی چه هستند؟                                                                  | ۹ (۴/۳)                | ۱۵ (۷/۱)                 | ۱۸۶ (۸۸/۶)           |
|                                 |                                                                                                |                        |                          |                      |
|                                 |                                                                                                |                        |                          |                      |
| تکنیک‌های مختلف درمان           |                                                                                                |                        |                          |                      |
|                                 |                                                                                                |                        |                          |                      |

## بحث

با توجه به ماهیت بیماری‌های پریدونتال پیشگیری، تشخیص زودهنگام و درمان برای جلوگیری از پیشرفت این بیماری‌ها ضرورت دارد. پزشکان با کنترل عوامل سیستمیک مرتبط با بیماری می‌توانند در این زمینه نقش بسیار مؤثری داشته باشند [۱۱].

در این مطالعه، میانگین نمره آگاهی دانشجویان پزشکی از بیماری‌های پریدونتال  $9/25 \pm 3/62$  بود که می‌توان گفت این سطح آگاهی در حد متوسط می‌باشد. بر خلاف نتایج مطالعه حاضر نتایج حاصل از مطالعه Asady در اردبیل، نشان از سطح آگاهی بسیار خوب پزشکان از تأثیر سیستمیک بیماری پریدونتال بود [۸]. علت تفاوت نتایج می‌تواند مربوط به تفاوت جامعه مورد بررسی باشد، چرا که مطالعه حاضر بر روی دانشجویان پزشکی بدون سابقه فعالیت پزشکی انجام شده است، درحالی که در مطالعه Asady پزشکان با بیش از ۳ سال سابقه طبابت جامعه هدف بودند [۸].

در مطالعه Taşdemir و همکاران، ۹۰/۸ درصد از پزشکان مورد بررسی، از ارتباط بین بیماری پریدونتال با سلامت سیستمیک آگاه بودند. ۵۶/۵ درصد، بیماران خود را به دلایل مختلف به پریدونتیسیت ارجاع داده بودند و ۴۴ درصد خون‌ریزی از لثه را شایع‌ترین دلیل برای ارجاع بیمار به پریدونتیسیت عنوان نموده بودند. اگرچه اکثر پزشکان گزارش نمودند که از رابطه بین بیماری پریدونتال با سلامت سیستمیک آگاهی دارند، اما یافته‌های این مطالعه نشان داد که این آگاهی توسط

دانش دقیقی پشتیبانی نمی‌شود [۱۲]. در مطالعه Gur و همکارش تنها ۱۲ درصد از پزشکان به ارتباط دو سویه بیماری‌های پریدونتال و سیستمیک اشاره کردند [۷].

هم‌چنین در مطالعه Maboudi و همکاران که بر روی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ساری و بابل صورت گرفته بود، سطح آگاهی دانشجویان ساری از بیماری‌های پریدونتال متوسط ولی در مورد دانشجویان بابل خوب ارزیابی گردید [۱۳]. مطالعه Ahmady و همکارش در میان دانشجویان پزشکی همدان نیز نشان داد که بیش از ۵۰ درصد دانشجویان اطلاعات کافی در زمینه سلامت دهان نداشته‌اند [۹].

در مطالعه حاضر میانگین نمره آگاهی افراد با معدل آنان رابطه مستقیم و معنی‌داری داشت و با بالا رفتن معدل، میانگین نمره آگاهی افراد افزایش یافته است. نتایج مطالعه Al-Zarea نشان داد که سرانه مطالعه ارتباط آماری معنی‌داری با آگاهی از عوامل بروز بیماری پریدونتال نداشته، اما با آگاهی از علائم بیماری پریدونتال، اقدامات پیشگیرانه، رابطه با سلامت عمومی و بیماری‌های سیستمیک رابطه معنی‌داری دارد [۱۴].

تقریباً هیچ کدام از شرکت کنندگان در این مطالعه از ارتباط بین بارداری و بیماری‌های لثه آگاهی نداشتند درحالی‌که تأثیر آن به عنوان یک عامل در زایمان زودرس و تولد نوزادان با وزن کم نشان داده شده است [۲].

هم‌چنین در مطالعه حاضر، ۸۰ درصد دانشجویان مورد بررسی معتقد بودند که جرم‌گیری باعث برداشته شدن مینای دندان می‌گردد. بدیهی است که ممکن است

متوسط رو به پایین می‌باشد. لذا ارتقاء سطح آگاهی دانشجویان پزشکی به لحاظ انتقال دانش آنان به بیماران پرودنتال جهت حفظ بهداشت مناسب دهان و جلوگیری از مشکلات بعدی با برگزاری کارگاه‌های آموزشی ضروری به نظر می‌رسد. هم‌چنین جهت افزایش آگاهی دانشجویان پزشکی با بهداشت دهان و دندان و نیز بیماری‌های حفره دهان از جمله بیماری‌های پرودنتال، ارائه واحد درسی در این خصوص به صورت اختیاری برای این گروه از دانشجویان ضروری به نظر می‌رسد.

### تشکر و قدردانی

بدین وسیله از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد که در این مطالعه شرکت نمودند، صمیمانه قدردانی می‌کنیم. این مطالعه منتج از پایان‌نامه دانشجویی مصوب به شماره ۸۳۶-۹۶ در شورای پژوهشی دانشکده دندان پزشکی شهید صدوقی یزد می‌باشد.

در خلال جرم‌گیری مقدار بسیار ناچیزی از بافت مینای دندان هم برداشته شود، ولی این امر آن قدر کم است که در قیاس با منافع این درمان اساساً قابل ملاحظه نیست [۲]. تعداد زیادی از دانشجویان (۷۷/۶ درصد) درباره اثر استعمال سیگار بر بافت‌های پرودنتال آگاهی داشتند. در مطالعات نیز بررسی وضعیت پرودنشیوم افراد سیگاری وضعیت بدتری را در مقایسه با افراد غیر سیگاری نشان داده است [۱۵]. از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به مخدوش بودن برخی پرسش‌نامه‌ها و پر کردن سریع و با دقت کم پرسش‌نامه‌ها به علت کمبود وقت اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود مطالعات بعدی وسیع‌تر بوده و به صورت سراسری انجام گیرد تا خلاءهای آموزشی بهتر مشخص شود.

### نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از مطالعه نشان داد که میانگین آگاهی افراد مورد بررسی در خصوص بیماری‌های پرودنتال

## References

- [1] Watt RG, Petersen PE. Periodontal health through public health—the case for oral health promotion. *Periodontology* 2000 2012; 60(1): 147-55.
- [2] Newman MG, Takei HH, Carranza FA, Klokkevold PR. Carranza's clinical periodontology 10th ed. *Philadelphia:WB Saunders* 2015; p: 186-212.
- [3] Mouradian WE, Reeves A, Kim S, Evans R, Schaad D, Marshall SG, et al. An oral health curriculum for medical students at

- the University of Washington. *Academic Medicine* 2005; 80(5): 434-42.
- [4] Pralhad S, Thomas B. Periodontal awareness in different healthcare professionals: A questionnaire survey. *Journal of Education and Ethics in Dentistry* 2011; 1(2): 64.
- [5] Ramirez JH, Arce R, Contreras A. Why must physicians know about oral diseases? *Teach learn Med* 2010; 22(2): 148-55.
- [6] Nagarakanti S, Epari V, Athuluru D. Knowledge, attitude, and practice of medical doctors towards periodontal disease. *J Indian Soc Periodontol* 2013; 17(1): 137.
- [7] Gur A, Majra J. Awareness regarding the systemic effects of periodontal disease among medical interns in India. *J Glob Infect Dis* 2011; 3(2): 123.
- [8] Asady M. Survey of awareness and operation regarding systemic effects of Periodontal disease among general medical doctors in Ardabil.[Thesis]. Ardabil: School of dentistry, Ardabil University of Medical Science; 2015.[Farsi]
- [9] Ahmadi MF, Porhemmat H. Knowledge and practice of medical interns about oral medicine in hamadan university of medical sciences. *JQUMS* 2012; 16(3): 90-92.[Farsi].
- [10] Ahmadi-Befrajerd M. Knowledge, attitude, and performance of university students regarding oral health; a comparison between medical and non-medical students of Shahid Beheshti University in 2015-2016.[Thesis]. Tehran: School of dentistry, Shahid Beheshti University of Medical Science; 2016.[Farsi].
- [11] Kavar N, Alrayyes S. Periodontitis in pregnancy: the risk of preterm labor and low birth weight. *Dis Mon* 2011; 57(4): 192-202.
- [12] TAŞDEMİR Z, Alkan BA. Knowledge of medical doctors in Turkey about the relationship between periodontal disease and systemic health. *Braz Oral Res* 2015; 29(1): 1-8.
- [13] Maboudi A, Heydari M, Shiva A, Ebrahiminejad M. Knowledge of Medical Interns Regarding Periodontitis in Sari and Babol Schools of Medicine in 2013-14. *J*

- Mash Dent SCH* 2017; 41(3): 263-72.  
[Farsi]
- [14] Al-Zarea BK. Oral health knowledge of periodontal disease among university students. *Int J Dent* 2013; 2013.
- [15] Luzzi LI, Greggi SL, Passanezi E, Sant'ana AC, Lauris JR, Cestari TM. Evaluation of clinical periodontal conditions in smokers and non-smokers. *J Appl Oral Sci* 2007; 15 (6): 512-7.

## Survey of the Knowledge of Medical Students of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences About Periodontal Disease in 2016-2017: A Short Report

A. Khabazian<sup>۱</sup>, A. Tavakoli<sup>۲</sup>, M. Dehghani<sup>۳</sup>, S. Soltani<sup>۴</sup>

Received: 19/06/2018 Sent for Revision: 11/07/2018 Received Revised Manuscript: 11/11/2018 Accepted: 12/11/2018

**Background and Objectives:** Some predisposing factors in inducing periodontal diseases can be prevented by increasing awareness. So, this study was accomplished to evaluate periodontal diseases knowledge by medical students of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in 2016-2017.

**Materials and Methods:** In this descriptive study, 210 medical students of Shahid Sadoughi university of medical sciences were randomly selected and their knowledge was assessed through a questionnaire. Independent t-test, one-way ANOVA, Tukey's HSD and Pearson's correlation coefficient were used for data analysis.

**Results:** The mean and standard deviation of knowledge score was  $9.25 \pm 3.62$ . There was a statistically significant difference between the mean score of knowledge and age, education level and students' average score ( $p=0.0001$ ). But there wasn't a statistically significant relationship between the mean score of knowledge and gender ( $p=0.715$ ).

**Conclusion:** Considering the results, knowledge of students was increased with the rise of the semester. Therefore, in order to promote the medical students' knowledge, holding workshops in this field seems helpful.

**Key words:** Knowledge, Periodontal disease, Medical students, Yazd

**Funding:** This research was funded by Shahid Sadoughi University of Medical Sciences.

**Conflict of interest:** None declared.

**Ethical approval:** The Ethics Committee of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health Services approved the study (IR.SSU.REC.1395.250).

**How to cite this article:** Khabazian A, Tavakoli A, Dehghani M, Soltani S. Survey of the Knowledge of Medical Students of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences About Periodontal Disease in 2016-2017: A Short Report. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2018; 17 (9): 889-98. [Farsi]

1- AssistantProf., Dept. of Periodontics, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health services, Yazd, Iran  
ORCID: 0000-0003-0246-9251

2- Assistant Prof., Dept. of Oral and Maxillofacial Pathology, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health services,, Yazd, Iran, ORCID: 0000-0003-4436-3949

3- General Dentist, Yazd, Iran, ORCID: 0000-0001-7032-5837

4- Periodontics Resident, Isfahan University of Medical Sciences and Health Services, Isfahan, Iran, ORCID: 0000-0002-1634-1200.  
(Corresponding Author) Tel: (031)36699110, Fax: (035)36250334, Email: Soltanysamaneh70@gmail.com